

MAGYAR MÁRKÁK TÖRTÉNETE: STÜHMER

Magyarország legnagyobb csokoládégyárát Stühmer Frigyes hamburgi cukrászmester alapította 1868-ban Pesten, az Ősz (ma Szentkirályi) utcában. A kezdeti cukorkauzemhez 1883-ban gőzüzemű csokoládégyárat épített, s ezzel meghonosította Magyarországon a nagyüzemi csokoládégyártást.

Az ipar fejlesztésében kifejtett tevékenységéért Ferenc József 1885-ben érdemkereszttel tüntette ki, s az elsők között kapott engedélyt termékein a magyar címer használatára. Vevői közé tartozott Kugler Henrik cukrászmester is, aki csokoládé mártómasszát vásárolt tőle. 1890-ben bekövetkezett halála után örökösei vezették tovább a gyárat, mely 1928-ban egyéni cégből részvénytársasággá alakult.

A befolyt pénzből a kis, földszintes ház helyére ötemeletes gyárépületet emeltek (ekkor már 300 alkalmazottjuk volt, tíz évvel később 800), de hamarosan az is szűknek bizonyult, s 1941-ben felhúzták az ország ismét csak legnagyobb - Európa egyik legmodernebb - csokoládégyárát a Vágóhíd utcában.

A Stühmer cég európai színvonalú kereskedelmi kultúrát képviselt, nemcsak termékei voltak vonzóak, de boltjai is, különös gonddal tervezett fióküzletei minden magyarországi nagyvárosban, sőt Párizsban és Bécsben is megtalálhatóak voltak. A csomagolást is jeles iparművészekkel (Lukáts Kató, Jeges Ernő, Szirmai Ili) terveztették, s a Stühmer-dobozok messze földön híressé váltak.

A 30-as években a cég széles körű reklámtevékenységet folytatott, a csokoládék, a bonbonok és a cukorkák egyaránt kelendökké váltak, s olyan népszerű márkái voltak, mint például a "tibi" csokoládé, a Frutti karamella, a Zizi drázsé, a Ropp ostyaszelet, a Bronhy, a Gripp cukorkák vagy az "E" kakaó a pöttyös dobozban. Különleges, a világon egyedülálló termékük volt az 1934-től gyártott, úgynevezett "porcelánózott" csokoládéfigura. A Stühmer nevéhez fűződik az olcsó nugátszerű termékek piacra dobása is.

A gyárat 1948-ban államosították, s beolvastották a Magyar Édesipari Vállalatba, később az üzem felvette a Budapesti Csokoládégyár nevet. Dinamikusan fejlődött ezalatt is, a 60-as években nagyszabású rekonstrukciót, gépesítést hajtottak végre.

A privatizáció nyomán 1992-ben a gyár a Stollwerck Budapest Kft. tulajdonába került, mely korszerűsítette a termelést, a kis volumenben forgalmazható termékek gyártását beszüntette, de továbbra is készíti például a tibi csokit, a konyakos meggyet, a Duna kavicsot, a francia drázsét.

Az 1834-ben alapított kölni Stollwerck cég 1906-ban Pozsonyban és Brassóban, 1926-ban pedig Budapesten, a Fehérvári úton létesített csokoládégyárat, de 1939-ben kivonult a magyar piacról. Ennek ellenére sokan továbbra is "stolinak" becézték az általa kitalált barna, négyzögletes tej-karamellát, mely aztán a háború után a szerencsi gyárban készült.

(in: HVG - <http://hvg.hu/magyarmarka/20050329stuhmer>)